1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖБИ СВОЄМУ
НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
"SVOBODA", 81-83 GRAND ST.
JERSEY CITY 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-6740
Тел.: з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-9337

РІК LXX. Ч. 172. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 11-го ВЕРЕСНЯ 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 11, 1963 No. 172. VOL. LXX.

ВСЕ ЩЕ ТРУДНОЩІ З ІНТЕҐРАЦІЄЮ ШКІЛ В АЛАБАМІ

ПРЕЗИДЕНТ ЗМУШЕНИЙ БУДЕ УЖИТИ ФЕДЕРАЛЬНОГО ВІЙСЬКА, КОЛИ НЕ СКАПІТУЛЮЄ ГУБЕРНАТОР ВОЛЛЕС

Вашинґтон. — Президент Кеннеді чекав до 10-го вересня, коли мав рішитися чи висилати федеральне військо до Алабами, щоб здійснити об'єднання шкіл із білими і негритянськими учнями. Нові труднощі спричинив губернатор Алабами Воллес, який наказав своїм поліцистам не пустити до шкіл чорних учнів.

Губернатор Алабами Дж. С. Воллес 9-го вересня наказав стейтовим поліцистам не допускати до шкіл, в яких досі навчалися тільки білі учні, тих негритянських дітей, які вже були вписалися до них. Це сталося в школах у Таскіґі, Мобіле і Бірмінґгемі. До шкіл в цих трьох містах вписалося було 20 негритянських учнів згідно з рішенням федерального судді, який наказав об'єднання цих шкіл для білих і чорних школярів. На просьбу Департаменту Справедливости федеральні судді в Алабамі видали судову заборону губернаторові Воллесові вмішуватися до справ десеґреґації шкіл. Крім того суд видав наказ губернаторові та стейтовій поліції дбати про порядок та втримувати спокій в школах і біля шкільних будинків. Вашинґтон чекає, чи губернатор Воллес виконає судовий наказ та не буде вмішуватися за допомогою своїх поліцистів в справу десеґреґації шкіл. Коли губернатор не послухає судового наказу, тоді президент Кеннеді буде змушений вжити федерального війська або сфедералізованої Крайової Ґвардії. Подібна ситуація була вже в червні цього року, коли губернатор Воллес особисто не впустив був до університету двох вписаних негритянських студентів. Коли командант військового з'єднання передав губернаторові наказ не бльокувати входу до університету, Воллес скапітулював. Навчання в Алабамі мало початися в об'єднаних школах ще минулого тижня, але губернатор відклав був початок шкільного року до 9-го вересня, проти чого була більшість місцевого населення. Уряд сподівався, що губернатор скапітулює і не робив жадних заходів, щоб запевнити правильне навчання в об'єднаних школах. Коли ж це не сталося, то виникли нові труднощі, які уряд у Вашинґтоні мусить розв'язати. Цікаво, що чотири публічні школи в Гантсвіллі були без перешкоди об'єднані в дні 9-го вересня під час спокійної атмосфери, і ціле це місто в північній Алабамі дивується, чому губернатор Воллес не наказав стейтовим поліцистам не допустити негритянських дітей до тих шкіл, як це зробив він в інших містах. У Гантсвіллі при шкільних будинках стояли поліцисти, які дбали про порядок, як це звичайно буває в сусідстві шкіл.

5,000 осіб оваційно вітали Рокефеллера в стейті Іллиной

Ореґон, Іллиной. — Нюйоркський губернатор Рокефеллер із своєю дружиною збирав гарячі овації від 5 000 осіб на пікніку в стейті Іллиной, який вважається твердинею сенатора Ґолдвотера. Промову Рокефеллера переривали висловами схвалення 20 разів, як він гостро критикував політику президента Кеннеді у внутрішній і закордонній ділянках. Численні учасники пікніку мали різні відзнаки про підримку Ґолдвотера, але маса присутніх була прихильна Рокефеллерові. Це була перша поява губернатора Рокефеллера поза Ню Йорком після його одруження з розведеною матір'ю 4-о хдітей, що послабило було його становище аспіранта на президентську номінацію в 1964-му році. Рокефеллер признав, що „популярність Ґолдвотера стоїть високо в партії, і що це є зрозумілим для всіх". Так заявив Рокефеллер на пресовій конференції перед відлетом до Ню Йорку. Партійні провідники майже не з'явилися на пікніку, де головним промовцем був Рокефеллер. Не було і республіканського конґресмена з 16-го конґресового дистрикту в стейті Іллиной — Джан Б. Андерсона. Неприсутній був і республіканський сенатор Еверет МекКінлі Діркcol. Рокефеллер сказав на пресовій конференції, що він не вважає „афронтом" до своєї особи неприсутности конґресмена Андерсона, який мав зобов'язання бути в іншому місці того самого дня.

Новий головний поштмайстер — перший член Президентового кабінету польського походження

Вашинґтон. — Президент Кеннеді повідомив 9-го вересня, що він найменує на головного поштмайстера Джана А. Ґроновського, який тепер є податковим комісарем в стейті Висконсин. 43-річний Ґроновський займе становище Дж. Едварда Дея, який зрезиґнував минулого місяця та відійшов до приватної праці. Новий головний поштмайстер є першим членом Президентового кабінету польського походження. І це є однією з причин найменування його на це високе становище, бо він притягне голоси польських виборців під час наюближчих виборів. Другою причиною його номінації є те, що він в 1960-му році підтримував тоді ще сенатора Джана Кеннеді як кандидата на президента. Він мав стати федеральним податковим комісаром, але це становище зайняв Мортімер Кеплін. Новий головний поштмайстер буде вже третім римокатолицьким членом Президентового кабінету побіч головного прокуратора Р. Ф. Кеннеді і секретаря здоров'я та добродійности Антоні Селебрізі.

В АМЕРИЦІ

● **90-річний провідник Мормонів Дейвід О. МекКей** заявив перед відзначенням свого 90-річчя, що „комуністична змова є найбільшою загрозою в історії людства. Комуністична засада нищить волю одиниці". МекКей одружився в 1901-му році. Його дружина має 86 років. Це подружжя має 6 дітей, 21 внука і 10 правнуків. 90-річний МекКей почувається добре, турбується тільки тому, що тепер після 8-10 годинної праці почувається втомленим, а давніше цього не було.

● **34-річна жінка** Інес Марія Куерво де Прісто народила в шпиталі в Маракаібо, Венесуеля, п'ятьох хлопців. Ці п'ятерпята почуваються добре, хоч їхня вага є менша, як звичайно в дітей, і вагається від 3 фунтів і 1.4 унції до 4-ох фунтів і 3 унції. Діти народжувалися 50 мінут. Мати має вже 5 дітей від першого подружжя, і найстарша 17-річна донька є матер'ю. Президент Венесуелі Ромульо Бетанкур старається про те, щоб забезпечити дітям мешкання та виховання.

Президент підписав закон про космічний бюджет

Гаянніс Порт, Масс. — 7-го вересня президент Кеннеді підписав закон, згідно з яким на бюджет для космічних просторів призначено 5 380-820 400 долярів. В цій сумі є 1 147 400 000 долярів для проєкту Аполло, згідно з яким людина мала б дістатися на Місяць і вернутися на Землю. Цей проєкт мав би бути здійснений до 1970-го року. Призначена сума на досліди космічних просторів у висоті 5 350 820 4000 є на 362 000 000 менша від того, чого домагався Президент, на 160 000-000 менша від того, що призначив був Сенат і на 147 000-000 більша, як спочатку була ухвалила Палата Репрезентантів. В ухваленій сумі є і 390 000 000 долярів на започаткування будови електронічного дослідного центру, заплянованого в Бостоні, Мас. Але цю суму можна буде видати аж після того, як Сенатсько - Палатна Комісія Космічних Просторів огляне подібні пляни цього проєкту.

Кеннеді ще не рішений, чи виступатиме в Генеральній Асамблеї ОН

Об'єднані Нації. — Амбасадор ЗДА в Об'єднаних Націях Адлей Стівенсон відвідав Президента в минулий понеділок і буцім-то намовляв його, щоб той виступив з промовою на відкритті 8-ої сесії Генеральної Асамблеї ОН, яка починається 17 вересня ц. р. У цій справі відбулась в Білому Домі нарада, в якій взяли участь державний секретар Дін Раск, асистент державного секретаря для міжнародно - організаційних справ Г. Клівленд і дорадник в совєтських справах Лювеллин Томпсон. На нараді обмірковувано становище ЗДА до найважливіших справ, що будуть на денному порядку Генеральної Асамблеї ОН. Стівенсон буцім-то вважає, що після ратифікування Америкою атомового договору, що станеться під кінець цього або з початком наступного тижня, моральна позиція ЗДА в міжнародному світі буде сильна і виступ президента Кеннеді зробив би добре враження. Однак проти такого виступу свідчить те, що властиво нема ніякої конкретної справи, особливо в американсько - совєтських відносинах, що її Президент хотів би тепер актуалізувати. Ця справа вирішиться в найближчих днях.

ЗДА допомагають 300,000 жертв пожежі лісів в Бразилії

Ріо де Жанейро. — В бразилійській ровінції Парана, в якій живуть більшою масою й українські поселенці, пожежа лісів спричинила великі шкоди, бо ліси горіли в 45 секціях 22-ох муніципалітетів цієї провінції. Коло 300 000 осіб є без даху над головою, 250 осіб вбитих, а 500 поважно ранених. ЗДА негайно поспішили з допомогою нещасному населенню, висилаючи потрібну плязму крови, ліки та харчі. Допомогою зайнявся правний дорадник американської амбасади Ґордон Мейн, якому допомагають представники програми Харчі для Миру та медичний персонал Корпусу Миру. Жертви прибувають до столиці провінції Куритиби на вантажних автах. В цій провінції була посуха від сімох місяців, і тому легко вибухали вогні. ЗДА допомагають Бразилії в гашенні пожежі, вславши туди голову пожежного відділу при Рільничому Департаменту Марла С. Лавдена, який є специялістом від гашення пожеж лісів. Матеріяльні втрати оцінюють на 50 000 000 долярів. Рятункову акцію утруднювали в суботу сильні вітри, які розносили пожежу. Частину поранених перевезли до сусідньої провінції Сан Павльо. В неділю 8-го вересня Мерл Лавден був вже на місці катастрофи та плянував акцію гашення пожежі, а лікарі й медичний персонал Корпусу Миру допомагав жертвам повені.

Ювілейні імпрези та нова акцидентова грамота були предметом окружної союзової наради в Ню Йорку

Ню Йорк. — Минулої п'ятниці, 6 вересня ц. р. тут у дзеркальній залі Народного Дому відбулися організаційні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу великої нюйоркської округи. Збори відкрив і ними керував голова Округи, адв. Іван Флис, а секретарював її секретар Василь Никифорук. Збори мали багату й різноманітну програму. На них передискутовано дві ювілейні імпрези, які округа вже від деякого часу підготовляє, а саме 70-річчя „Свободи", яке має бути відмічене в суботу 7-го грудня ц. р. ювілейним бенкетом з багатою програмою, до участи в якій запрошено співачку Марію Лисогір, піяністку Ольгу Дмитрів, письменників-гумористів Івана Керницького і Миколу Понеділка, танцювальну групу під кермою п. Сулима й інших. Не менше уваги віддано підготові ювілею УНСоюзу, який буде відмічений великою культурною імпрезою в Карнеґі Гол в дні 70-річчя цієї найстаршої нашої організації, а саме 22 лютого 1964 р. Збори обговорювали також справу збірного виїзду 14 і 15-го вересня, у програмі якого є відмічення 70-річчя „Свободи", відкриття пам'ятника гетьманові Іванові Мазепі, благословення площі під будову української православної каплиці та ряд інших імпрез, включно із традиційним вибором „Міс Союзівки" на 1964-ий рік після концерту і під час забави в суботу, 14-го вересня ввечері. Союзовий День на Союзівці в найближчу суботу і неділю. З організаційних справ в першу чергу обговорено справу масового поширення нової союзової акцидентової грамоти, про яку доповідав головний секретар УНСоюзу Ярослав Падох. Доповідач з'ясував природу того нового дуже дешевого й не менше корисного пляну забезпечення, який в першу чергу призначений для того,

(Закінчення на стор. 4-ій)

Український Оперний Ансамбль ставить в Ню Йорку оп. „Запорожець за Дунаєм"

Ню Йорк. — Оперовий Ансамбль Ню Йорк-Філядельфія ставить в неділю 13-го жовтня оперу „Запорожець за Тунаєм" Семена Артемовського-Гулака, скомпоновану 100 років тому і виставлену тоді ж на київській сцені. Головні ролі виконують: Ів. Карась — Л. Рейнарович, Львівська опера; Одарка — Г. Шерей, Київська фільгармонія; Оксана — М. К. Кокольська, Ситі Опера, Ню Йорк; Андрій — І. Гош — Львівська опера; Султан — І. Раковський, соліст хору „Думка"; Імам — І. Поліщук, соліст хору „Кобзар"; Селіх-Аґа — Т. Федорович, артист Харківського драм. театру. Музичний провідник — маестро О. Стратичук, Чернівецька опера; мистецький керівник — маестро В. Ласовський. Українські танки — Р. Петрина. Вистава відбудеться при співучасті симфонічної оркестри і хору опери в Ню Йорку у Фешен Інституті, 225 W. 24 St.

Віце-президента Линдона Джансона зустрічали оваційно у Фінляндії

Гельсінки. — Віце-президент Линдон Б. Джансон з своєю дружиною і донькою Линдою стрічаються скрізь під час своїх відвідин у Фінляндії з ентузіястичним прийняттям. У Рованіємі у Ляпляндії, після зложення вінка на пам'ятнику у честь поляглих фінців в останній війні, віце-президент Джансон виголосив коротку промову з запевненням, що на будь-котру вільну країну у світі ворог переведе аґресію, ЗДА готові поспішити їй з допомогою. Однак подорозі до місцевости Турку, де віце през. Джансон відвідав університет, сталася прикра пригода: їдучи на летовище по віце-президента Джансона фінський шофер Клявс Бертіль Ґранбльом впав жертвою автомобільної катастрофи і згинув. Цей випадок вплинув пригноблююче на настрій віце-президента. На цій світлині видно його прийняття в столиці Фінляндії Гельсінкі.

Альжир дістав „конституцію" однопартійної провідницької держави

Альжир. — В неділю 8 вересня ц. р. відбувся в Альжирі плебісцит в справі конституції, проєкт якої пред'явив теперішній прем'єр Ахмед Бен Белла. Як було можна сподіватися — на приблизно сім мільйонів управнених до голосування — коло 5 мільйонів альжирських арабів схвалили той проєкт. Тільки в районі Кабилії, де живуть араби рифенського племени — разом коло двох мільйонів осіб — позначилась поважніша опозиція, бо більшість тамошніх мешканців не взяла участи в голосуванні. За новою конституцією в Альжирі існуватиме тільки одна партія Фронт Національного Визволення з Ахмедом Бен Беллою у проводі. Названа партія має право призначати кандидатів на президента і до парляменту. Таким чином названа партія стає монопольною, а її голова, який встиг уже перевести „чистку" в партійному проводі і має там самих своїх прихильників, стає фактичним диктатором. Новий парлямент зведений до такого зборища, як в усіх комуністичних чи фашистських країнах. Ахмед Бен Белла заповів напередодні плебісциту, що в найближчому часі почнуться реформи які будуть „другим ступенем до соціялізму". Недавно він заповів, що він захоплений „соціялізмом фідель-кастрівського зразка". Ахмед Бен Белла кандидуватиме на першого диктаторського президента Альжиру.

„СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ" НА СОЮЗІВЦІ В НАЙБЛИЖЧУ СУБОТУ Й НЕДІЛЮ ВКЛЮЧАТИМЕ БАГАТО ВЕЛИКИХ ІМПРЕЗ

Союзівка, Кергонксон. — Літній сезон на цій оселі Українського Народного Союзу вже формально закінчився, але тут тепер так виглядає, якби він щойно мав починатись. Велика бо і дбайлива підготова відбувається до традиційного вже щороку в половині вересня „Союзового Дня", який в цьому році включатиме однаково, як поважні, так і розвагові імпрези. До поважних імпрез належатимуть відкриття пам'ятника гетьманові Іванові Мазепі, яке відбудеться при відповідних врочистостях в суботу, 14-го вересня, після обіду о год. 2:30 пополудні. Пам'ятник, роботи мистця-скульптора проф. Сергія Литвиненка, уже здвигнений навпроти віллі „Київ" і він буде пам'яткою 250-річчя виступу Великого Гетьмана до рішального бою проти Московії за незалежність України, яке з великими врочистостями відзначали українці у вільному світі в 1959-му році. З цієї нагоди проф. Литвиненко й створив це нове й оригінальне погруддя гетьмана Мазепи, що поставлене на пам'ятнику на Союзівці, який буде відкритий формально в найближчу суботу. До поважної частини програми Союзового Дня належатиме відзначення 70-річчя офіціяльного органу УНСоюзу „Свободи". З цієї нагоди відбудеться в неділю, 15-го вересня о год. 2:30 по полудні панель з участю редакторів „Свободи", англомовного „Українського Тижневика" і дитячого місячника „Веселки". Темою панелю буде роля „Свободи" й вільної української преси в минулому і сучасному та їх завдання на майбутнє. Панелем проводитиме сеньйор українських журналістів, ред. Василь Мудрий. Цю імпрезу попередить врочисте благословення площі під нову українську православну каплицю, яке довершить ВПреосв. Владика Мстислав, Архиєпископ УПЦ в ЗДА.

Крім цих врочистостей, програма „Союзового Дня" включає велику розвагову імпрезу, що відбудеться в суботу, 14-го вересня ввечері, та включатиме традиційний вибір „Міс Союзівки" на 1964-ий рік. Вибір „Міс Союзівки" відбудеться під час забави й ним проводитимуть два відомі наші письменники-фейлетоністи Іван Керницький та Микола Понеділок. Ця імпреза буде попереджена інавгураційним на Союзівці виступом танцювальної групи П. Марунчака з Монтреалу, яка своїм мистецтвом здобула собі найвищі признання під час багатьох виступів у Канаді.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ АРЕШТОВАНО ДАЛЬШИХ 1.000 УЧНІВ

ПРЕЗИДЕНТ ПРОТИ ЗМЕНШЕННЯ ДОПОМОГИ ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМОВІ — ВКАЗУЄ НА ЗАГРОЗУ ВІД КОМУНІЗМУ

Сайґон. — У столиці Південного В'єтнаму Сайґоні арештовано в минулий понеділок 9 вересня дальших коло 1.000 середнєшкільників, коли у великій школі в дільниці Шольон учні уладили бурхливу антиурядову демонстрацію. Учні здерли державний прапор зі школи і вивісили буддистський, виписали на таблицях протирежимові гасла і викинули таблиці крізь вікна на вулиці. Коло 100 поліціянтів, підтримуваних сильно озброєною кольоною війська силою виводили учнів зі школи і вкидали до вантажних авт. Відвезено таких 28 вщерть навантажених поліційних авт. Офіційні кола скидають вину на комуністів і твердять, наче б знайдено документи, що комуністи давно приготовляли такі демонстрації. Однак західні кореспонденти дістали інформації з приватних джерел, що багато отих демонструючих учнів — це діти батьків, які втекли були з комуністичного Південного В'єтнаму і є протикомуністами. Командант міста ген. Тон Тат Дінг проголосив заклик до батьків ,щоб вони сильніше контролювали своїх дітей. Всі учні і студенти понад 20 років, схоплені на демонструванні проти уряду, будуть включені до війська, — інші будуть відіслані на необмежений час до перевишкільних таборів. Кількасот батьків середнєшкільників, арештованих два дні тому, зібрались перед поліційною централею, домагаючись звільнення дітей. Їм буцім-то обіцяли це, але тепер, після тієї нової великої учнівської демонстрації учнів, мабуть, так швидко не звільнять. Ці демонстрації не можуть захитати владу режиму Нґо Дінг Нгу, але дають новий доказ на його непопулярність. Проте президент Кеннеді, який в той сам день, 9 вересня ц. р. дав інтерв'ю двом представникам Нешенел Бродкестінґ Компані, висловлювався дуже обережно про пляни Америки у відношенні до того режиму Нґо Дінг Дієма. Він звернув увагу, що Америка не може всім накидати своєї волі і формувати всі країни за своїм взором, а може тільки впливати і доражувати. Він натякнув, що Америка надалі буде старатися вплинути на режим Нґо Д. Дієма, щоб він змінив свою внутрішню політику, але не організуватиме тамошнього державного перевороту. Так само, Президент заперечив, наче б ЗДА, стараючись перевести натиск на режим Нґо Дінг Дієма, плянували припинення йому допомоги. Кеннеді пригадав долю національ - китайського уряду під кінець другої світової війни, який був настільки слабий, що владу захопили комуністи. Коли б тепер — казав Президент — комуністи заволоділи в Південному В'єтнамі, то воно практично означало б заламання волі у цілому Півдні Азії. Американські чинники, підбадьорені фактом, що не вважаючи на цю помилкову репресійну внутрішню політику південно - в'єтнамського уряду, військове командування продовжує війну проти комуністичних партизанів і в минулий понеділок завдало комуністам в дельті Меконґу важких втрат. В одній битві комуністи втратили 80 убитих, а в'єтнамці мали 26 убитих і 30 ранених. Шваґерка президента Нґо Дінг Дієма, дружина Нґо Дінг Нгу, який є головною пружиною реакційно - диктаторської системи правління в Південному В'єтнамі, виїхала на чолі південно - в'єтнамської делеґації на міжпарляментарну конференцію у Београді, а відтіль поїде до ЗДА. Вона заперечила, наче б їхала на сесію Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, де має бути заторкнена справа переслідувань буддистів в Південному В'єтнамі. Мати пані Нґо Дінг Нгу зреклася була становища обсерватора Південного В'єтнаму в Об'єднаних Націях після масового поліційного рейду на пагоди у Південному В'єтнамі 21 серпня ц. р., а її чоловік одночасно зрікся становища амбасадора тієї країни у Вашинґтоні.

СССР хоче пакту неаґресії з Заходом без зв'язку з проблемою Німеччини

Лондон. — Британські політичні чинники припускають, що совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико піднесе знову справу східньо-західнього пакту неаґресії, коли прибуде на сесію Генеральної Асамблеї до Ню Йорку. Ця сесія відкривається 17 цього місяця. При цій нагоді преса пригадує, що коли в Москві відбувались наради трьох міністрів закордонних справ — Діна Раска, лорда Гюма і Громика — з нагоди підписання атомового договору, то Дін Раск і лорд Гюм поставили за принципову передумову розмов про східньо-західній пакт неаґресії, щоб пов'язати із ним ґарантію безпеки для Західнього Берліну та вільного доступу до нього з Заходу. Але Громико відкинув, заявивши, що ці дві справи повинні трактуватись окремо та що справа пакту неаґресії стоїть на першому місці. Зате з свого боку Громико, діючи видно під натиском збоку своїх східньо - німецьких „союзників", жадав, щоб західньо-німецький уряд скасував обмеження, застосовані в комунікації із Східньої Німеччини до Західньої. Ці обмеження Західня Німеччина ввела після здвигнення комуністами берлінського муру. Справа східньо-західнього пакту неаґресії не має в цій ситуації шансів успіху, бо Західня Німеччина рішуче противиться такому пактові, якщо він мав би погіршити справу з'єднання Німеччини замість допомогти їй.

У СВІТІ

● **У Південній Кореї** військова хунта проголосила декрет, що колишнім військовикам вільно вступати до політичних партій і їх організацій. Практична ціль того декрету така, що військовий диктатор ген. Чунґ Гі Парк виступив з війська спеціяльно на те, щоб від партії, яку він заснував, кандидувати на президента Південної Кореї.

● **Папа Павло VI** прийняв у своїй літній резиденції Кастель Ґандольфо в минулому тижні кол. канадійського прем'єра Джона Діфенбейкера і його дружину на приватній авдієнції. Панство Діфенбейкери від'їхали потім до Об'єднаної Арабської Республіки, після чого плянували відвідати Ізраїль.

● **Західньо - німецький канцлер** Конрад Аденауер поїде під кінець цього місяця до Парижу попрощатись з французьким през. де Голем, з яким він знайшов був спільну мову щодо закінчення історичного спору між їх двома країнами. Аденауер зречеться свого становища 15 жовтня ц. р. і передасть урядування своєму заступникові і наступникові, проф. Людвіґові Ергардові, міністрові народного господарства.

● **Проф. Ганс Маєр**, один з найвидатніших сучасних німецьких істориків літератури і критиків, який мав катедру в університеті в Ляйпціґу під німецькою владою, втік до Західньої Німеччини і зрікся своєї катедри в Ляйпціґу. Він заявив, що не міг витримати довше комуністичних сикатур і всієї тамошньої атмосфери.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і mony orders виставляти на: "Svoboda"

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Куба і В'єтнам

Куба якось непомітно зійшла з перших сторінок американських газет. Ані Президент, ані державний секретар про неї не згадують у своїх заявах і на пресових конференціях, наче вона перестала бути актуальною, турботливою проблемою Америки. Нічого не чути навіть про те, чи ЗДА актуалізуватимуть справу Куби на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, зійшла Куба також з денного порядку нарад Організації Американських Держав. Коли на одній з останніх пресових конференцій один журналіст запитував Президента про нібито якісь секретні клявзулі щодо атомового договору і покликався на прецедент з Кубою, Президент обурився, — мовляв, ні щодо Куби, ні щодо атомового договору ніяких клявзуль не було. А втім, фактом є, що в жовтні минулого року Президент погодився припинити блькаду Куби під умовою, що большевики вивезуть з того острова атомові ракети і ЗДА зможуть перевірити це на місці. Хрущов ракети нібито забрав, але до ніякої перевірки на Кубі Кастро не допустив. „Американська перемога" в тій кубинській історії така, що на Кубі закріпилась комуністична влада, твердо стоїть багатотисячна совєтська залога, большевики розбудували там морську базу, посилився експорт комуністичної розкладової роботи на Південну Америку, Фідель Кастро обсипає лайками Америку і її Президента, а американський Уряд гостро пантрує, щоб кубинські еміґранти не діяли проти Кастра.

Зате актуальною стала нині проблема Південного В'єтнаму. ЗДА витратили вже понад 3 більйони долярів на допомогу тій країні, загроженій комуністичною аґресією, а згинуло там уже кругло 100 американських вояків, здебільша на полях боїв проти комуністичних партизанів. Від червня цього року тамошній уряд, ввесь час підтримуваний Америкою, почав переслідувати буддистів. Знехтувавши всіма порадами Америки і злегковаживши її становище, режим Нґо Дінг Дієма повів 21-го серпня цього року масові рейди проти буддистських паґод, виарештовуючи ченців, а згодом студентів-демонстрантів. Минулого тижня арештовано кругло 800 демонструючих середньошкільників. Ці репресії переводять поліція і так звані спеціяльні частини, що їх вишколила, узброїла і по нинішній день утримує Америка. Хоч президент Кеннеді заявив минулого тижня в радіо - телевізійній передачі, що в Південному В'єтнамі потрібно зміни „політики і осіб", — що теперішній південно - в'єтнамський уряд „втратив контакт з народом" і що тому він не має шансів виграти війну проти комуністичних партизанів, ніяких практичних наслідків із такої заяви покищо нема. Нґо Дінг Дієм і його дорадники розраховували й розраховують на м'якість і нерішучість політики американського Уряду — і мають, бодай покищо, повну рацію.

Обурення, що його автократична репресивна поведінка південно - в'єтнамського режиму породила в широкій американсьрежиму породила в широкій американській ських кол, казало сподіватися, що Америка виявить бодай крихітку рішучости, маючи для неї прерізні можливості. Одначе всіх цих усних заяв не підтримано ні одним ділом Острах, щоб комуністи і їх поплентачі не почали кричати про „американський колоніялізм", має такий практичний наслідок, що режим родини Нґо Дінг Дієма може так само закріпитись в Південному В'єтнамі, як закріпився режим Кастра на Кубі. З однаковими наслідками для поваги й престижу Америки в очах світу, зокрема Азії і Африки.

Інформація проти пропаґанди

Не зважаючи на деяке відпруження у взаєминах між ЗДА і Совєтським Союзом, зокрема на започаткований договором про частинну заборону нуклеарних випробувань новий період у „мирному співіснуванні" між ЗДА і СССР, гостре суперництво між ними в усьому світі триває з непослабною силою. З якою енерґією, наполегливістю і з якими великими грошовими витратами ведеться це змагання між американською інформацією і совєтською пропаґандою, можуть свідчити опубліковані у недільному виданні „Ню Йорк Таймсу" з 8-го вересня цього року дані й таблиці. Саме тільки радіо „Голосу Америки" передає протягом тижня 789 годин радіопересилань 36 різними мовами, в тому числі 140 до Східньої Европи, 87 — до Південної і Середньої Африки, 59 — до европейських країн СССР, 52 — до комуністичного Китаю, 49 — на Середній Схід, 28 — до Африки, 21 — до Південної Азії, 14 — на Далекий Схід і 14 — до азійських областей СССР. Майже вдвоє більші щодо годин пересилання програми Московського радіо. Совєтська пропаґанда через радіо передає протягом тижня 234 години для Західньої Европи, значить майже в два рази більше, як ЗДА, на Середній Схід 208 годин — в чотири рази більше, як ЗДА, до Південної Америки 120 годин, до Африки 112 годин, також у чотири рази більше, як „Голос Америки", до країн Північної Америки 105, на далекий Схід 94, або сім разів більше як ЗДА, до Східньої Европи — 91 годину, до Південної Азії — 71 годину, до Південно-Східньої Азії — 52 години і до Китаю — 33 години. Практично беручи, пропаґандивна війна в етері не вгаває ні на хвилину.

Совєтська пропаґанда, хоч і переважає числом годин, значно поступається перед американською під оглядом успішности. Як виявив переведений недавно розгляд ефективности американських радіопересилань за кордон, вони своєю об'єктивністю, спокоєм і речевістю, особливо своїм інформаційним характером більше впливають на духовість різних народів світу і їх ставлення до актуальних подій, як совєтські чисто пропаґандивні і дуже часто аґітаційні радіопересилання. Великим успіхом в американській інформаційній діяльності, що її веде Інформаційна Аґенція ЗДА, крім радіопересилань, користуються телевізійні та кінові програми, в яких то ділянках Совєти стоять далеко позаду. Багато успішніша також американська публікаційна інформація, значить публіковані різними мовами видання з ділянок науки, культури і техніки.

Перевагу американської інформації над совєтською пропаґандою починають визнавати вже й самі совєти. Керівники совєтської пропаґанди висловлювали й висловлюють занепокоєння з приводу успіхів американської інформації, стверджуючи, що „вона спричиняє людям в соціялістичних країнах безсонні ночі". Совєтська преса підкреслює успішність і значення американської інформації ствердженнями, що „Інформаційна Аґенція ЗДА є велетенською потворною машиною для холодної війни, яка не має собі рівної в жадній іншій капіталістичній країні".

Такі міркування на тему совєтської пропаґанди й американської інформації подає „Ню Йорк Таймс" і вони не позбавлені своїх реальних основ. Проте, американська інформація була б куди успішніша, якби вона справді була поставлена на висоті своїх завдань та використала всі свої можливості й потреби, зокрема якщоб вона говорила всю правду про найжахливіший в історії совєтський колоніялізм та його жертви — поневолене Москвою нації.

ЙОГО ОБЛИЧЧЯ

У 30-ті роковини Великого Голоду пишемо спогади, влаштовуємо академії, вшановуючи память мільйонів українських селян, що згинули в 1933-му році. Совєтська преса і совєтські історики про Великий Голод не згадують. Були, мовляв, труднощі, була боротьба з „куркулями", які не хотіли йти до колгоспів; були, як наслідок культу особи, й перекручення, надуживання, але увінчалося все великою перемогою.

На жаль, в еміґраційній пресі майже не зустрічаємо спогадів про людей, отих активістів, партійних і безпартійних, що з власної волі, як головний інструмент московської політики, переводили колективізацію, яка завершилася шістьма мільйонами трупів. А довкола тих нелюдів, убивців, тих моральних потвор, які з наказу Москви переводили той несамовитий експеримент, творять тепер большевики авреолю героїв, і по совєтських школах вчать дітей, що це були „люди великого подвигу".

Про одну таку „людину великого подвигу", характеристичну для тих часів, і розповідає в „Радянській Україні" його жінка, з нагоди 30-річчя загибелі цього „стійкого большевика, невтомного борця за перемогу колгоспного ладу".

1926-ий рік. Левка Васильєва, випускника педагогічного технікуму, призначають учителем до початкової школи в селі Ясногородці на Поліссі.. Комсомольський активіст, чубатий, із темними, злими очима, з тонкими, сухими губами — так виглядає він на фотографії — розпочинає „боротьбу". Крім шкільної праці, виступає з доповідями, бере діяльну участь в усіх „кампаніях". Його жінка Марія пригадує: „Приходили на доповіді й куркульські ставленики (?). Вигукували щось образливе, здіймали галас, зчиняли бійки . . ."

Левко Васильєв викидає з хати священика із родиною і відкриває в тій хаті „сільбуд" — сільський клюб. Тут підготовляє він створення СОЗ'у — товариства спільного обробітку землі — перший крок до колгоспу. За ці заслуги перед совєтською владою призначають його директором школи, усунувши старенького попередника, як „пасивного".

З початком масової примусової колективізації Васильєв їздить з бандою активістів-комсомольців по селах, аґітує, загрожує селянам репресіями. Ніхто з них не уявляв ще тоді, яке страхіття підготовляє Москва українському народові.

Селянки - жінки підносять голос протесту. Але з наказу Москви натиск на селянство щораз сильнішає. „Тепер мало хто знає, — пише Марія Васильєва, — що таке баб'ячий бунт. Скажу тільки, що це — неймовірно страшна річ, і Левко у селі Литвинівці за малим не позбувся свого життя. Його ледве вирвали з рук обдурених куркулями жінок активісти, вчасно викликані головою сільради".

„Обдурені" куркулями жінки — це брехня. Бож хіба треба було обдурювати жінку-трудівницю, підбурювати її на бунт, коли в неї відбирали її останнє добро, прирікаючи її дітей на голод? Та й де, коли українська жінка зчиняла б бунт за чиїмись підшептами, наражала власне життя за якихось вигаданих большевиками „куркулів"?

„Перша большевицька весна, — пише Марія Васильєва, — перший колгоспний виїзд у поле. Не зважаючи на погрози, всілякі перешкоди й терористичні акти збоку глитаїв - куркулів, сівбу було проведено".

Левка за спеціяльні заслуги, як „бійця, що твердо стоїть на позиціях партії", призначено районовим інспектором освіти. Очевидно, тоді вже не він сам, а його підручні викидали селян з хат, вантажили у телячі вагони і гнали на Сибір. Але Левко, крім своїх функцій „освітнього діяча", виступає передусім як уповноважений райкому партії для переведення колективізації в селах Богдани, Гаврилівка та Литвинівка. З своєю бриґадою наганяє він жах на ті села, і його жінка пригадує, що „майже не бачилися ми з ним у ту гарячу пору".

Левко Васильєв мав тоді лише 25 років. Але „революційний стаж" його досить довгий: ще з юнацьких літ разом із каральними відділами в лісах поблизу Ржищева добивав він залишки загону Зеленого, доносив і допомагав виловлювати „петлюрівців". Тож і цим разом — пише його жінка — „узяв він на себе найважчу ділянку в боротьбі за торжество нового, соціялістичного ладу".

Прийшов другий рік колективізації. Марія Васильєва пише: „Багато хто з колгоспників хитається, дехто навіть виступає з колгоспу, забирає коней, ремамент. У Гаврилівці підпалено сарай з усуспільненим ремаментом, потруєно частину коней, розбито комору з посівним матеріялом, повибито вікна і пограбовано сільраду — викрадено печатки й документи. Усе частішають по селах збройні напади на комуністів та комсомольців".

Марія Васильєва пише про ці події, що відбувалися того року в одному лише районі. До того ж вона виразно применшує їх, бо не „дехто" виступав тоді з колгоспів, а масово, цілими селами покидали їх селяни, забираючи з собою коней і корів. На широких степах України чи не в кожнім селі вибухали тоді „баб'ячі бунти", підтримувані збройною силою селян. Тоді на ніч міцно зачиняли віконниці активісти, рятуючись від куль месників за український народ. І не було тоді так, як інколи представляють у нашій еміґраційній пресі, буцімто пасивно, без спротиву, давали себе наші селяни заганяти в колгоспне рабство, а опісля мовчки вмирали в 1933-му році.

Отже, було тоді в українському селі, як на фронті, Марія Васильєва пише: „Комуністи посилюють пильність. Зорганізовано всюди пости охорони. Чергували спочатку вночі, а потім і вдень. Васильєв ходив, перевіряти пости . . . Щодня вкидали у вікно його хати, залишали під дверима записки: „Не ходити тобі, уповноважений, в живих, якщо не покинеш своєї каїнової роботи", „Забирайся геть з нашої дороги, якщо хочеш жити", „Помолися перед смертю, уповноважений". Просив не розголошувати цього. Казав: „Не посміють вони вбити, просто залякують, сподіваються на паніку, бо знають, що паніка для нас — найбільший ворог".

. . . Була 12-та година ночі. Засідання в сільраді добігало кінця. Залишалось проголосувати відчитаний Левком черговий список „куркулів", позбавлених права користуватися землею, — значить, позбавлених права на існування. І враз — постріли через вікно. Один, другий . . . Цим разом голосування не відбулось.

Левко Васильєв з перебитим кулею хребтом, спаралізований, прожив ще три дні. Активісти впорядили йому пишний похорон у селі Демидів на площі перед сільрадою, а ім'ям Васильєва назвали колгосп.

Потім прийшов проклятий 1933-ій рік, коли Гаврилівка, Ясногородці, Демидів, а з ним й тисячі інших сіл на Україні спорожніли. Ходила тоді по селах голодова смерть із косою. Великий Голод зорганізувала Москва руками своїх вірних слуг, московських десяти- і двадцятип'ятитисячників. Але чимало й левків допомагало їй у винищуванні та уярмленні українського народу. Скільки в кожного з тих левків на совісті жертв — сто, тисяча, десять тисяч?

У 1941-му році, коли повтікав із села Демидова комуністичний актив, селяни розваляли бетоновий пам'ятник із кривавою зіркою, поставлений над могилою Левка Васильєва, а саму могилу зрівняли із землею ,щоб і пам'яті про нього не залишилось.

Але пам'ять про нього і його діла, на жаль, не вмерла. І дух його ще живе в Україні. Большевики повернулися до Демидова, відбудували пам'ятник Васильєву, і вчителі демидівської школи водять тепер до нього школярів, щоб поклонялися чорній тіні „уповноваженого". Дух Сталіна стоїть біля його пам'ятника.

„За порадою Микити Сергійовича Хрущова, — повідомляє „Радянська Україна", — Рада Міністрів УРСР надала радгоспові „Демидівському" Димерського району на Київщині ім'я Л. Л. Васильєва".

В. С-ко

Михайло Проковів

ПО 56 РОКАХ — НА УКРАЇНІ

(13)

Єдине, що ми могли оглянути в колгоспі „Україна", це були корівники і свинарники, в яких працюють майже поголовно майже жінки на найтяжчих роботах. Деяких стаєн нам не показували: на дверях був там напис російською мовою про сувору заборону входити всередину, ніби там був якийсь концтабір. Я, ніби не зауваживши такого напису, зайшов до однієї стайні, в якій працювали дві молоді жінки. Одна з тих жінок відповіла на моє привітання і навіть говорила зо мною, але друга не хотіла говорити. Побачивши мене в стайні, наглядач вибіг миттю надвір, де були наші туристи, і сказав їм, щоб мене забрали із стайні. А потім, підступивши до мене, цей „агроном", як він себе назвав, почав кричати, що в ту стайні нікому із сторонніх „нельзя" заходити і щоб я звідти чимскорше „ухаділ". У тій стайні було 36 корів, і тих дві жінки, що там працювали, мали ті корови доглянути, видоїти, вичистити і забрати із-під них гній. Одна з жінок, показуючи мені свої зранені руки, поскаржилася на непосильну працю і сказала, що їх тримають у цій стайні за кару.

Після оглядин стаєн нас повезли на поле, де в той час бідолашні колгоспниці - невільниці працювали на буряках. З ними мали ми вже можливість дещо поговорити. Вони також сказали, що перед нашим приходом колгосп „причепурили" і привели до порядку.

Та, не зважаючи на це, керівникам колгоспу не вдалося допровадити до „людського стану" всього їхнього господарського приладдя і машин. Два трактори, два комбайни й інші сільськогосподарські машини, усе старого типу, стояли поржавілі під голим небом. На нашу заввагу, що варто було б поставити хоч який дах для охорони цих машин від сонця і дощу, колгоспники нам відповіли, що то не їх справа.

Показавши нам колгосп, нас повели на обід. Прийняття було гарне. На столах стояло багато смачних страв, печені кури, добрий хліб, горілка, вино, мінеральні води. Отож ми, туристи, керівники колгоспу й наші поводатори, їли, пили й співали українських пісень, а наші господарі ще й російських — а в той самий час бідолашні колгоспниці, доярки й свинарки та інші невільниці, стояли попід вікнами і дивилися, як „бідні американці" наїдаються совєтськими курми та напиваються совєтської горілкою й вином. Колгоспників та колгоспниць до обіду з нами не кликали. Як і колись за поміщиків, вони могли тільки стояти під вікнами і дивитися, як їхні пани й різні закордонні „доробкевичі" бенкетують коштом непосильної праці українського селянина і робітника.

У Золотоверхову Києві

Ми виїхали з Харкова 24-го червня о год. 10:30, а до Києва прибули на другий день о годині 10:30 ранку.

Поїзд був звичайний, льокальний, як кажуть в Америці. Ставав на кожній стації по п'ять - десять хвилин, і від тої їзди аж у голові нам закрутилось.

Ранком з вікон вагона бачили ми розлогі лани, засіяні пшеницею, буряками та іншими культурами. Усе це здебільша в бур'янах, багато усюди гірчиці. Де-не-де працювала на полі група жінок. По дорозі зустрічалися нам фабрики, заводи, усе те занедбане, позасмічуване, в такому приблизно стані, як була подекуди 50 років тому індустрія в Америці.

Із залізничого двірця в Києві представник „Інтуриста" повіз нас автобусами до готелю „Україна" на бульварі Т. Шевченка, де чомусь нема ні статуї, ні пам'ятника Шевченкові, а натомість височіє кам'яна подоба Леніна.

У готелі нас відвідав наш давній знайомий із Ню Йорку, поет Микола Тарновський. Привітався дуже радісно, але говорив небагато. По обіді нас намовляли, щоб ми поїхали на цвинтар і поклали вінок на могилі Рибака, секретаря „проґресивної" нюйоркської Ліґи, що помер недавно під час подорожі по Україні. Я і дехто зі мною почали протестувати, з якої речі ми маємо їхати туди і складати вінок у той час, як нас не хотіли навіть пустити на наші рідні села, щоб ми поклали вінки на могилах своїх батьків, матерів, братів і сестер. Більшість туристів таки не поїхала на цвинтар, але кілька вибралося туди із китицею квітів.

Таємниця бібліотеки кн. Ярослава Мудрого

Бібліотека Ярослава Мудрого в Києві пропала без сліду, і в історії не збереглося переказів про її загибель.

За часів Ярослава Мудрого книги в Київській Русі були у великій шані. В Іпатіївському літописі з великою повагою підкреслюється: „Сам князь книги читав!" Ярослав Мудрий назбирав багато писців та перекладачів, щоб переписували та перекладали книги з грецької мови. Складав він книги у соборі св. Софії, що його саме тоді збудували. Але, як сказано, цієї бібліотеки досі не знайдено. Де ж сховав свої книги мудрий князь? На ці питання історики та археологи відповідають в один голос: у підземних сховищах.

Чутки про те, що під Софійським собором, чи близько біля нього є потайні сховища з цінними книгами Ярослава Мудрого, кружляли в Україні з давніх-давен. І ще перед першою світовою війною були спроби розкопувати територію св. Софії. У році 1858-му біля північно-західнього боку собору запався ґрунт і утворилось глибоке провалля. Сміливці, що спускались туди на мотузах, опинились у глибокій ґалерії, викладеній цеглою. Але далеко йти вони не наважились і поспішили вернутися на поверхню. На другий день з наказу поліції провалля було засипане. Пізніше, під час будівництва якогось дому недалеко собору, робітники, викопуючи землю під фундамент, відкрили підземний хід, який вів у напрямку до собору. Це підземелля було цілком забите щільним мулом, і копати було дуже важко. Війна перешкодила дальшим розкопам, але власник дому позначив нішею в стіні місце входу у це підземелля.

1925 року розкопи навколо собору св. Софії провадив проф. В. Г. Лянскоронський. У величезному підвалі з численними входами та виходами він знайшов багато цінних речей, стародавніх монет тощо. Тепер знову порушено справу бібліотеки Ярослава Мудрого. Вчені не мають сумніву, що ввесь ґрунт навколо собору немовби висить над підземними ходами, в яких, можливо, і зберігається безцінний скарб українського народу — бібліотека цього великого і мудрого князя.

Володимир Соловйов

ЛЕГЕНДА ПРО АНТИХРИСТА

(VII)

— На славу нашого Спасителя Ісуса Христа. Від екуменічної ради Божих Церков, що зібралися в Єрусалимі. Після того, як наш найблаженніший брат Іван, представник Східнього Християнства, оголосив великого ошуканця і Господнього ворога як антихриста, провіщеного в Святому Письмі, а наш найблаженніший батько Петро, представник Західнього Християнства, слушно і законно екскомунікував його на життя, рада, в приявності тіл цих двох Христових свідків, убитих за правду, рішила: зірвати всі зв'язки з екскомунікованим та його підлим конклявом і, видалившись у пустиню, вижидати неминучого приходу нашого правдивого Господа Ісуса Христа".

Залунали вигуки захоплення: "Adveniat! Adveniat cito! Komm, Herr Jesu, komm! Прийди, Ісусе Христе".

Професор Павлі дописав постскриптум і прочитав: — „Прийнявши однодушно цей перший і останній акт останньої екуменічної ради, ми кладемо наші підписи тут" — і зробив рух запрошення до зборів. Усі поспішно вийшли на платформу і підписались. Останнім, що поклав свій підпис великим, ґотичним письмом, був "duorum defunctorum testium locum tenens Ernst Pauli."

Ходімо тепер із скінією останнього завіту, — сказав він, указуючи на двох мертвих людей.

Наказ Антихриста

Тіла покладено на мари. Співаючи латинські, німецькі і старослов'янські гимни, християни поволі рушили до виходу з Гарам-аш-Шафір. Тут процесію зупинив посланий імператором державний секретар в супроводі офіцера з відділом сторожі. Вояки зупинились біля дверей, і секретар прочитав уголос:

— „Наказ його божественної величности! Щоб урозумити християнський нарід і охоронити його від лиходумних людей, що спричиняють неспокій і заколот, ми вважали за відповідне виставити тіла цих двох злочинців, убитих вогнем з неба, на Християнській вулиці (Гарет-ен-Насара), при вході до їхньої головної святині, що зветься святинею Гробу і також Воскресення, так, щоб усі переконалися в їхній фактичній смерті. Щождо їхніх прихильників, які злобно відкинули всі наші добродійства і подурному закрили очі на наглядну маніфестацію Божества, через наше милосердя і інтервенцію у небесного Батька, їм заощаджено смерти від небесного вогню, на яку вони заслужили, і вони вільні, за виїмком заборони, в ім'я загального добра, перебувати в містах і інших заселених місцях, щоб не непокоїли і не ображали невинних і прямодушних людей своїми лихими вигадками".

Коли секретар закінчив читати, вісім вояків на знак, поданий офіцером, підійшли до мар, на яких лежали тіла.

Антипапа Аполлоній

— Хай станеться так, як написано, — сказав професор Павлі, і християни мовчки передали мари воякам, що віднесли їх через північно-західню браму. Християни вийшли через північно-східню і поспішно залишили місто. Вони пройшли попри Оливну гору, дорогою до Єрихону, яку кінна поліція очистила від натовпу. Вирішено ждати кілька днів на пустинних пагорбах коло Єрихону.

Наступного дня деякі християнські прочани, їхні знайомі, прийшли з Єрусалиму і оповіли, що сталося в Сіоні. Після державного бенкету, всіх членів ради запрошено до величезної тронової залі, близько місця, де стояв трон Соломона, і імператор, звертаючись до католицьких єрархів, заявив, що добро Церкви без сумніву вимагає від них, щоб вони негайно вибрали гідного наслідника святого Петра; що в теперішніх обставинах вибори мають відбутись там то й тоді то; що присутність імператора, як провідника і репрезентанта всього християнства, більше як заступить собою виконання ритуалів, і що в імені християнства він уважає, що священна колеґія повинна вибрати його улюбленого приятеля і брата Аполлонія, так що зв'язок між Церквою і державою буде запевнений і нерозривний на користь обох.

Священна колеґія подалася до кімнати, призначеної для конкляву, і за півтори години повернулась з антипапою Аполлонієм.

У той час, як відбувалися вибори, імператор лагідно, мудро і красномовно переконував православних і євангелицьких делеґатів, щоб покінчили свої перестарілі дискусії в обличчі нової, великої ери в історії християнства. Він запевняв, що Аполлоній знає, як позбутися всіх історичних надужить папства. Православні і протестантські делеґати, переконані його мовою, накреслили акт об'єднання Церков, і, коли під радісні вигуки, Аполлоній з'явився на платформі з кардиналами, грецький архиєпископ і євангелицький міністер вручили йому свого листа.

— Accipio at approbo et laetificatur cor meum, — сказав Аполлоній, підписуючи документ. — Я в такій самій мірі правдивий православний і правдивий протестант, як і правдивий католик, — додав він, обмінюючись приязними поцілунками з греками й німцями. Тоді підійшов він до імператора, що обняв його і тримав у своїх обіймах декілька хвилин.

Антихрист і Антипапа

У міжчасі дивні світляні знаки пурхали в усіх напрямах над палацом і святинею; вони росли, вбираючись у блискучі форми дивовижних істот; ніколи не бачені перед тим квіти рясно спадали згори, сповнюючи повітря дивним запахом. Приємні, серцерозтоплюючі звуки музичних інструментів спливали з висот, і ангельські голоси невидних співаків прославляли нових панів неба і землі. І раптом залунав ніби з-під землі страшенний рев у північно-західньому куті центральної палати під „куббет ель арвагом", тобто під копулою душ, де згідно з магометанською традицією був вхід до Пекла. Коли, на запрошення імператора, збори рушили в тому напрямі, всі виразно почули пискляві й переразливі голоси — дитячі чи чортячі, — що кликали: „Прийшов час, звільніть нас, спасителі, спасителі, спасителі! Але коли Аполлоній, притискаючись до стіни, тричі вигукнув незнаною мовою щось до тих, під землею, голоси замовкли і підземний рев затих.

У той час величезний натовп людей оточив Гарам-аш-Шаріф. І коли стемніло, імператор, разом з Аполлонієм, вийшов на східній балькон, викликаючи бурю ентузіязму. Він ласкаво вклонявся на всі сторони, а Аполлоній безперестанку витягав з великих кошів, що їх принесли кардинали - дияконі, і кидав угору римські свічки, ракети, вогнистий пил перлово - фосфоричного або веселкового кольору, що спалахував на доторк його руки. Спадаючи вниз, вони обертались на безчисленні різнокольорові аркуші паперу з цілковитими і безумовними відпустами всіх гріхів, минулих, теперішніх і прийдешніх.

ГОТУЙМОСЯ ДО ВАШИНГТОНУ НА 21 ВЕРЕСНЯ 1963 РОКУ — ДЕНЬ ДЕДИКАЦІЇ ПЛОЩІ ПІД ПАМ'ЯТНИК ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ!

З поїздки проф. Кубійовича до ЗДА і Канади від 17-го лютого до 17-го липня 1963 р.

На своєму пленарному засіданні 24 серпня 1963 Виділ НТШ в Европі вислухав звідомлення проф. д-ра В. Кубійовича з поїздки до ЗДА і Канади за час від 17 лютого до 17 липня 1963 в справах НТШ і „ЕУ". З особливою вдячністю і признанням Виділ прийняв до відома наслідки його акції для мобілізації фондів на закінчення видання „ЕУ 2". З цією метою проф. Кубійович мав змогу відвідати такі осередки:

Філядельфія: Зустріч з громадянством організував Відділ УККА під проводом д-ра Б. Гнатюка і 20-ий Відділ Союзу Українок Америки. Передано готівкою $ 370 і чеками $230, Крім того зложили: о. І. Лебедович $10 і Братство кол. Вояків 1-ої Дивізії Української Національної Армії $ 50.

Клівленд: Акцію організували проф. М. Ждан з рамени Осередку Праці Наукового Товариства ім. Шевченка, п-ні Е. Дубас і д-рМ. Тимків. Готівкою передано $ 250 і чеками $ 467.

Шикаго: Окремий Громадський Комітет для зустрічі з проф. Кубійовичем під головуванням д-ра І. Мули і при видатній співучасті проф. П. Бабяка і д-ра В. Соколовського організував зустріч і провів збіркову акцію, яка в результаті дала $ 2.961.10 (докладне звідомлення переслано до редакції „Свободи"), з чого до рук проф. Кубійовича передано два чеки на загальну суму $ 2.500; сальдо після відрахування коштів акції виплачено на конто НТШ - „ЕУ" в кредитівці „Самопоміч". Додатково Український Золотий Хрест передав чек на $ 25.

Торонто: Відділ НТШ і Об'єднання Українських Педагогів Канади організували зустріч при визначній допомозі проф. З. Зеленого. На місці передано чеками $ 916; додатково вплатили чеками: „Будучність" $ 100 і проф. З. Зелений $ 25; докладний результат акції, разом із задекларованими сумами що перейшли суму $ 3.000, буде вміщений в українській пресі Торонто.

Ню Йорк: В організації акції особлива заслуга й признання належиться проф. Я. Падохові, який не жалів труду для якнайкращого висліду: двома чеками передано $ 3.995; додатково склали: інж. М. Лепкалюк $ 300, Г. Яремчук $100 і інж. І. Цімура $100.

Віндзор: Принагідна збірка, організована о. Е. Боднаром і Р. Зеленим дала $ 70.

Інші пожертви: д-р П. Оришкевич $ 50, Т. Левицька $ 10, М. Косовичева $ 10, д-р П. Віланюк $ 50.

Нашим жертводавцям і всім, хто в будь-який спосіб причинився до успіху проведення акції Виділ НТШ - Сарсель складає найсердечнішу подяку. Нерозшифровані суми, передані до рук проф. Кубійовича, були вже в багатьох випадках переслані до Наукового Товариства ім. Шевченка в Сарселі з поіменним реєстром жертводавців і всім їм вислано відповідні посвідки - подяки ; деякі з таких списків вже були публіковані в українській пресі. Прохаємо всіх співучасників акції, де цього ще не зроблено, зробити відповідні заходи в цьому напрямі, зокрема надсилати поіменні списки жертводавців до НТШ в Сарселі. Прихильність, з якою українське громадянство ставиться до починів нашого Товариства, є не тільки допомогою, але й зобов'язання для нас.

Виділ НТШ — Сарсель

Українці в Парма біля Клівленду ведуть суспільно-політичну акцію

В Америці першим рушієм суспільно-політичного життя є громадські представники до місцевих рад і керівники управ міст: мейори, солісітори, прокуратори і інші. Тут починається істотне представництво країни. Ті люди мають перший значний голос у країні, їхні погляди — вимоги йдуть вгору і часто ті люди йдуть теж далі вгору до центрального американського життя.

Досить дивним є наставлення українців до активізування української групи в американському суспільно-політичному житті. Ми його недоцінюємо. Думаємо, що вистачить провадити внутрішнє суспільно-політичне організоване життя трохи гейби ґеттовим способом. Ми багато говоримо, щоб пожвавити інформативну службу в організованому американському житті але суттєвої акції не ведемо. Від американського суспільного політичного життя стоїмо осторонь. Якщо нам треба зробити щось для української справи, тоді йдемо просити когось з чужих людей. Чи не краще висувати українців у горішні люди, людей, щоб надійно стояли на нашій службі! У нас є сила! Ми маємо тисячні виборчі маси, які, зорганізовані можуть добитися великих досягнень.

До позитивної роботи взялися українці, мешканці Парми, зорганізувавши Українську Громадську Лігу. І мають велике досягнення. Давніми роками ніхто не бачив зорганізовано висуненого українця в суспільно - політичному житті Парми. Сьогодні українці виграють громадські вибори! Вибирають кандидатом на солісітора адвоката Андрія Бойка нечуваним в історії стейту Огайо способом. Ім'я Бойка не було на виборчій листі. Треба було його вписувати. І виборці вписували і виграли. Вибрано теж кандидатом на міського радного Володимира Шіпку. А Михайло Задорецький і Осип Ґац перепали, на жаль, лише кількома голосами. Сьогодні видно живучість українців в Пармі. Але це лише початок. Нам треба, щоб всі тисячі мешканців Парми поставились серйозно до акції Української Громадської Ліґи і пішли в громадську акцію. Українська Громадська Ліґа закликає до такої акції.

Ставимо питання перед всіми громадянами масово бути членами обидвох політичних партій і там мати вирішальний голос на справи країни, в якій живемо, справи якої є нашими істотними справами. Українська Громадська Ліґа є загальною, до неї належать члени й симпатики обидвох партій. Вона об'єднує інтереси цілої української групи.

15-го вересня 1963 р. в неділю о 3-тій годині по полудні скликаємо відкриті сходини всіх громадян Парми, українців, у павільйоні Стейт Ровд Парку. Дискутуватимемо питання активізації українців у суспільно-політичних справах. Доїзд від Стейт Ровду і Вест 54.

Українці — старші еміґранти, тут народжені, і нові еміґранти — приходьте, покажіть свою живучість.

Михайло Задерецький
президент Української Громадської Ліґи в Пармі

● **В Джексоні, Міссісіпі,** 27-річна мати, дружина Томаса Гаркінса народила четверята — самі дівчата, впродовж 9-ох мінут. Мати вже має 5 дітей і почувається „трохи втомленою". Немовлята важать від 3 фунтів і 3-ох унцій до 4-ох фунтів і однієї унції.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
ПОТОЧНІ ПОДІЇ [1963]

ВЕРЕСЕНЬ:

12-го: Організаційні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Джерзі Си્ті з участю гол. секр. д-ра Ярослава Падоха. Збори відбудуться в УНДомі при вулицях Фліт і Овклесд. Початок о год. 7:30 ввечері.

15-го: Традиційний Союзовий Фестин на Союзівці з вибором „Місс Союзівки" на 1964-ий рік та окремою програмою для відзначення 70-річча „Свободи". У 70 - річчя „Свободи". У тому ж часі відбудеться відкриття пам'ятника Гетьманові Іванові Мазепі, у виконанні мистця проф. Сергія Литвиненка.

21-го: Великі врочистості дедикації площі під будову пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні. Подробиці — в окремих оголошеннях.

28-го: Стейтовий Комітет Відділів УНСоюзу в Ню Гейвені, Конн., влаштовує о год. 7-ій ввечері в церковній залі при 567 Джордж стріт Ювілейний Бенкет для відзначення 70-річчя „Свободи".

28-го: 161-ий Відділ УНСоюзу в Ембридж, Па., врочисто відзначить 45-річчя свого існування.

ЖОВТЕНЬ:

26-го: Т-во „Запорозька Січ", 367-ий Відділ УНСоюзу в Рочестері, Н. И., врочисто відзначить 50-річчя свого існування.

27-го: Товариство Запорозька Січ, 325 Відділ УНСоюзу в Бруклині, відмічує бенкетом свій 55-річний ювілей, при співучасті численних відділів УНСоюзу округ Ню Йорку, Нюарку, Джерзі Сити і Перт Амбой.

Праця СУВ в Потакет, Ровд Айленд

25 Відділ Союзу Українок, очолюваний панею д-р Ольгою Коропей, продовжував свою працю в 1962-63 р.

П. Стефанія Стерпак репрезентувала наш Відділ на Конвенції СУА у Філядельфії.

25 липня, разом з другими місцевими організаціями влаштовано пікнік у Фол Рівер, Масс. П. Стефанія Стерпак урядила фантову льотерею. Осінній пікнік відбувся на площі в Велей Фолс 16 вересня 1962 р. Влаштував його наш Відділ разом з іншими місцевими організаціями. Приготуваннями занялися па. Марія Скарбоня, Олена Тренклер, Ольга Ґайдало і Оксана Гайдало.

11 листопада відбулися ширші сходини з рефератом п. Олени Тренклер „Листопадовий Зрив"

23 грудня в Укр. Горожанському Клюбі відбулася Миколаївська вистава, по якій слідувала роздача дарунків для дітей і перекуска для гостей.

Наш Відділ жертвував $ 25. на пам'ятник Шевченкові, $ 10. на Конґресовий Комітет, $ 5 на дім СУА у Філядельфії. Пані Марія Скарбоня вислала 2 пакунки до Европи потребуючим родинам.

Загальні Збори відбулися 19 травня 1963 р. Після звітів уступаючої управи, якій уділено абсолюторію, вибрано нову. Голова п. Стефанія Стерпак, містоголова — п. д-р Ольга Коропей, секретар — п. п. Ірена Клюфас, скарбник — п. Ала Юзвяк. Референти: суспільна опіка — п. Марія Адамо, організаційна — п. М. Кручковська. Контрольна Комісія: п. Ніна Коропей, п. Надя Данилюк і п. Ольга Ґайдало.

І. Г.

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ

СПИСОК Ч. 49.

Е. Гойдиш	Я. Мельничук	І. Чопко
Г. Гойдиш	Ґ. Князь	о. М. Мицишин
А. Кухар	І. Петренко	Д. Б. Гупаловський
С. Я. Палам	В. Поцілуйко	П. Комендат
Г. Басараб	І. Я. Подлецький	В. Свалік
Р. Гойдиш	І. Воробель	О. Р. Цепин
Антін Сенківський	А. Воробель	Е. Павук
Д-р М. Терлецький	І. Винник	В. Юськів
А. Терлецька	І. Винник	С. Комар
М. Смерека	о. М. Кулинич	О. Бурштинський
І. Хоминець	А. Данченко	К. Лобур
М. Плетчей	Е. Куровицький	С. Лобур
П. Плетчей Дж.	О. Куровицький	В. Василик
Т. А. Захарчук	І. Падох	А. Василик
П. Л. Захарчук	Я. Падох	П. М. Чмир
Е. Лебедович	П. Крепіч	Д. Демедюк
М. Семчишин	Ф. Голод	Д. Війтек
Г. О. Семчишин	С. Васків	Д. Огородник
Я. Семчишин	Роман Д. Пристай	А. Рибчинський
В. І. Марущак	Вол. Пристай	Роберт В. Ярема
В. Пеленський	Р. Стахура	Я. Головка
Я. Волк	О. Копей	Я. Ярема
М. Шиманська	М. Марусин	Т. Бутрей
М. Галькевіч	П. Вродич	М. Дуік
Д. Онищак	О. Лузецький	А. Сердун
Тарас Шмаґала	М. Крика	Микола Л. Лівчак
Микола Лашенко	В. Котелевиць	Б. Лівчак
О. Лашенко	О. Мартиненко	Л. Лівчак
М. Лашенко	М. Мартиненко	А. Кріль
П. Р. Ярема	М. Голінко	Т. Ільницький
К. Лучка	П. Булат	Ґ. Рудник
С. Данилевич	О. Гринчук	Н. Починок
С. Данилевич	Д. Шмаґала	М. Роговська
Віра Л. Качмарська	Я. Тростянецький	М. Бицак
Д-р М. Л. Зарицький	Я. Тростянецький	М. Бицак
П. Цвскало	Т. Лукач	М. Бицак
Л. Кучерська	К. Малюта	С. Максимів
Иосиф Коваль	М. Е. Ваґнер	В. Когутяк

Сума проголошених чеків	$ 311.64
Раніше проголошено	$ 15,528.28
Разом	$ 15,839.92

СПИСОК Ч. 50

І. Демчук	А. Реминовський	А. М. Морозовський
С. Зенецький	Д. Смерека	М. Морозовський
Н. Мазур	С. Лещак	Н. Морозовський
С. Д. Олійник	Ю. Лещак	І. Морозовський
І. Н. Ґелета, д-р	Е. Стецьків	К. Морозовська
І. Ґелета, д-р	Н. Стецьків	А. Морозовський
В. Ґелета	Р. Н. Стецьків	А. Сидорович
А. Слота	А. Е. Стецьків	Е. Іващук
О. Зинюк	М. К. Пелехатий	А. Лотоцька
А. Будний	А. Доскоч	К. Покотиленко
В. Кульчицький	С. Салик	І. Покотиленко
В. Семянцев	Н. Налисник	Д. Бурчицький
В. Леськів	М. Палідвор	С. Бурчицька
Р. Стронський	С. Салик	М. Іващук
Т. Багрій	І. Козак, д-р	П. Врублівський
М. Савка	В. Палідвор	В. Іващук
А. Дебрин	М. Кальба	І. Чернецький
Р. Воробкевич	І. Кальба	В. Кошкальда
Я. Колісник	О. Колтунюк	Б. Хлопік
Я. Колісник	А. Колтунюк	Ф. О. Кулицький
В. М. Корецький	М. Масляк	П. Куриленко
С. Тимків	С. Масляк	О. В. Міннер
А. М. Фаріон	В. Горчаківський	В. Воркевич
Ю. З. Фаріон	А. П. Беймук	І. Новосад
Р. М. Фаріон	Б. І. Беймук	М. Чорнокосінський
В. Звірик	О. Корженівський	Ю. Приймак
Г. Еваніш	П. Корженівський	Д. Приймак
В. Звірик	В. Мацук	Г. Приймак

Сума проголошених чеків	$ 216.00
Раніше проголошено	$15,839.92
Разом	$16,055.92

Гордість батьків

Мирослава Кузьма

Ми хотіли б занотувати ще один успіх у школі молодої нашої українки, а це Мирослави - Віри Кузьми, доньки Василя і Надії Кузьмів.

Мирослава народжена в Німеччині в 1949 р., разом з батьками приїхала до Америки.

Початкову освіту вона почала в школі св. Юра в Ню Йорку, а після перейшла до Джуньйор гайскул в Асторії, де дві кляси закінчила в одному році. В цім році Мирослава закінчила гайскул, за добру науку дістала стипендію на 4 роки. Вона одержала крім диплому ще почесні свідоцтва з англійської мови та з історії. Вона 8 літ була в балетній школі, та бере лекції гри на піяні в професора В. Кіпи. Мирослава добре володіє українською мовою, і належить до Ліги Найсвятішого Серця при церкві Чесного Хреста в Асторії.

Бажаємо Мирославі багато успіхів та закінчити коледж також з гарним вислідом. Батьки Мирослави є членами УНСоюзу.

В. О.

Окружна союзова нарада в Ню Йорку

(Закінчення зі стор. 1-ої)

щоб доповнити загальне життєве забезпечення. Це забезпечення дає охорону перед наслідками смерти та каліцтва внаслідок акцидентів всякого роду, де б вони не трапилися, вдома, в праці чи на шляху, в приватнім авті, чи в інших засобах комунікації. Воно засадничо виносить суму 5,000 дол., але коли акцидент трапиться в засобах публічної пасажирської комунікації, тоді УНСоюз виплачує у випадку смерти чи подвійного забезпечення суму 10,- доларів. Гол. секретар закликав союзових діячів, а з ними загал членів УНСоюзу, щоб вони подбали про те, щоб до кінця цього року всі члени, яким прислуговує це забезпечення, ним додатково забезпечилися, бо язва акцидентів з кожним роком страшенно поширюється і ніхто від неї не є безпечний. Збори намітили поширити це нове забезпечення й до кінця цього року придбати в окрузі щонайменше 300 нових акцидентових грамот. Пізно ввечері предсідник адв. Флис закрив збори, закликаючи приявних пильно дбати про виконання прийнятих ухвал.

Українська Літературно-Мистецька Клюб
Ню Йорк, Н.Й.

● З Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 13 червня ц.р., у програмі п'ятницевого вечору буде відкриття Осінньо-зимового сезону Літературно-Мистецького Клюбу. В програмі беруть участь: Марта Чапельська, яка виконає на фортепіяні композицію Дебюссі „В честь Рамо" та Бетговена „Сонату, опус 78", та Іван Керницький (Ікер) й Леонід Полтава, які читатимуть свої недруковані твори. Початок о год. 8-ій веч.

СССР проти концепції „двох Китаїв" і за членство Пейпінґу в ОН

Москва. — „Ізвєстія" з суботи 7 ц. м. принесли статтю одного з своїх передових публіцистів, Міхаїла А. Міхайлова, в якій рішуче заперечують комуно - китайський закид, наче б Совєтський Союз прийняв концепцію існування „двох Китаїв", комуністичного на азійському суходолі і вільного на острові Тайвані (Формазі). Навпаки, урочисто заявляє автор, СССР визнає за одинокого дійсного і леґального репезентанта китайського народу комуністичний режим із Пейпінґу і далі буде настоювати, щоб комуністичний Китай прийняти до Об'єднаних Націй та викинути відтіль представництво „кліки Чіянґ Кай-шека". Китайські комуністи закинули Совєтам, що вони погодились на підписання атомового пакту вільним Китаєм. Совєти заперечують цьому, покликаючись на свій „протест" проти підписання атомового пакту у Вашинґтоні Вільним Китаєм та відвертають вістря закиду в сторону Пейпінґу: мовляв, китайські комуністи на одну дошку ставлять „союзну Німецьку Демократичну Республіку (Східню Німеччину) і ворожу Тайвань", переводячи між ними паралелю, як тими країнами, що підписали атомовий пакт. Ворожа полеміка між Москвою і Пейпінґом продовжується. Совєтська преса накинулась на китайських комуністів за закид, що Совєти зумисне впустили до СССР кількадесять тисяч китайців, щоб затіяти переворот в сусідній провінції Сінкіянґ. Совєтська преса виявляє тепер, що літом минулого року дійсно втекли до СССР десятки тисяч китайців, але добровільно, внаслідку релігійних переслідувань в китайській провінції Сінкіянґ та голоду. Знову ж китайський уряд заперечив закиди совєтської пропаґанди, наче б комуністичний Китай змагав до війни і заявив, що він завжди „був і є" проти третьої світової війни.

Польські комуністи підтримують Москву проти Пейпінґу

Варшава. — Комуно-польський диктатор Владислав Ґомулка, вернувшись в минулому тижні з ферій, що їх перевів у Совєтському Союзі, виступив в неділю 8 вересня ц. р. у радіо - телевізії з гострою атакою проти комуністичного Китаю. Він заявив, що „китайські лідери, засліплені бажанням дістати нуклеарну зброю, розкололи єдність соціялістичного табору і діяли у користь палячів війни... Ми здивовані й огірчені з приводу китайського підходу до московського атомового договору. Пейпінґські лідери очевидячки не пов'язують безпеки своєї країни з єдністю і братерським союзом соціялістичних країн. Польща є приятелем китайського народу, але не можемо погодитись з нинішньою політикою китайських лідерів. Вони простують фальшивим шляхом. Їх становище не сприяє перемозі соціялізму і перемозі миру". Різкий виступ Ґомулки проти китайських комуністів в теперішньому „ідеологічному" спорі між Москвою і Пейпінґом цікавий тим, що ще розмірно недавно комуністичний Китай підтримував Польщу і того самого Ґомулку у спорі з Москвою в 1956 році. У цьому своєму виступі Ґомулка підхопив ту саму головну нуту оскарження, що його робить Москва у своїй пропаґанді проти китайських комуністів: що вони, відкидаючи атомовий договір і називаючи його „великим обманом" та „капітуляцією перед західніми імперіялістами", насправді відкидають мир і прямують до війни. Атомовий договір — твердять большевики — йде по лінії співіснування і злагіднює міжнародне напруження, а китайські комуністи відкидають мирне співіснування і пропаґують війну, як засіб до осягнення перемоги „соціялізму" і тим самим штовхають світ в обійми третьої світової війни, байдужні, що та війна буде атомовою і знищить людську цивілізацію. Цей головний закид промовляє до переконання всіх невтральних азійсько - африканських країн, які підписали атомовий договір і тому Пейпінґ оприлюднив під кінець минулого тижня заяву, що він „завжди в минулому був і тепер є за мир".

Увага! Увага!
ДЖЕРЗІ СИТІ й ОКОЛИЦЯ!

В четвер, 12-го вересня 1963 року
в год. 7:30 вечером
в приміщенні
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при Fleet & Oakland Ave. — JERSEY CITY, N.J.
— відбудуться —
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНСоюзу
НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУГИ
в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делегати наступних Відділів:
25, 70, 170, 171, 196, 213, 270, 275
281, 286, 287, 380.

На порядку нарад:
1. Звіт з діяльности Окружної Управи
2. Приготування до концерту і бенкету в 70-річчя „Свободи" в дні 13-го жовтня 1963 року
3. Обговорення нового акцидентового забезпечення в УНСоюзі і акція його поширення —

реферат
Д-РА ЯРОСЛАВА ПАДОХА
ген. секретаря УНСоюзу

ДО УЧАСТИ В ЗБОРАХ ЗАПРОШЕНІ ЧЛЕНИ УНС ТА ШИРШЕ ГРОМАДЯНСТВО.
УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

П'ЯТНИЦЯ, 13-го ВЕРЕСНЯ 1963 р.:

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, 155 Відд. в год. 7-ій веч. в приміщенні УНДому. Просимо всіх членів прибути. — М. Фединишин, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, 371 Відд. в год. 8-ій веч. в Січовій Залі. Проситься довгуючих членів вирівняти свої залеглі вкладки. — Ю. Варанюк, секретар.

БРУКЛИН, Н. Й. Квартальні збори Т-ва Запороз. Січ, 325 Відд. о год. 8-ій веч. Проситься членів прибути на збори, на яких буде справа 55-літнього Ювілею Відділу. — А. Цюпа, секр.

СУБОТА, 14-го ВЕРЕСНЯ 1963 р.:

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Треті чвертьрічні збори Т-ва Дарахівщина, Відд. 275 в год. 7-ій веч. в церковній залі при Сусекс і Ґрін вул. На зборах буде обговорено нову акцинетову грамоту. — За Управу: І. Сосульський, предс., Вол. Юрків, секр.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Місячні збори Б-ва св. Димитрія, 288 Відд. в год. 7-ій веч. в церковній залі. Проситься членство прибути на збори. — Д. Мушастий.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори 204 Відд. о год. 7-ій веч. в залі Укр. Прав. Церкви 206 Е. 11-та вул. Проситься відібрати чеки-дивіденди, а довгуючих вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори Т-ва Мир, 324 Відд. в год. 7-ій веч. Проситься прибути і вирівняти членські вкладки. — І. Струк, секретар.

ЧЕСТЕР, Па. Три квартальні збори Т-ва Т. Шевченка, 156 Відд. в год. 7:30 веч. Проситься членство прибути на збори. — В. Новак, секр.

ГАРТФОРД, Конн. Піврічні і місячні збори Б-ва св. Івана Хрестителя, Відд. 277, о год. 7-ій веч., в залі Укр. Ам. Гор. Клюбу, 53 Whitmore St. На порядку: Звіт Управи і Кон. Комісії за перше півріччя 1963 р. і інші важні справи. Безпосередньо по зборах Відділу відбудуться збори Каси Хворих. Проситься всіх членів взяти участь. — Управа.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. М. Грушевського, 219 Відд. о год. 7:30 веч. при 675 South 19th Street, Newark, N. J. — Мери Т. Юров, секр.

ШИКАГО, Середній Південь. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла 220 Відд. в год. 7:30 веч. в шкільній залі при 4950 Полайна вул. Проситься членів вплачувати свої вкладки на місячних зборах, або на руки фін. секретаря І. Мелінишина — 5842 S. Talman St., Chicago 29, Ill. — М. Харів, предс., І. Мелінишин, секр.

ЮТИКА, Н. Й. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 484 в год. 8-ій веч. в церковній залі при 1108 Стейт вул. На зборах буде докладне пояснення про новий рід забезпечення в УНСоюзі. Проситься членів і нечленів УНСоюзу, а головно батьків, які мають дітей у шкільному віці масово взяти участь у зборах. Виповнювання аплікацій на новий рід забезпечення і побирання членських належностей й залеглостей буде відбуватися кожної неділі від год. 9:00 рано до 12:00 в церковній залі, або кличте на телефон 735-1955 після 5-ої год. кожного вечора. — В. Запаранюк, секр.

РОЗШУКИ

Иосиф ВОРОВСЬКИЙ — пошукує свою сестру по другім батькові Вікта ДРЕБІТ, а по чоловікові Вікта СЕНЬО з Долішньої Ямної, повіт Доброміль. Була вивезена до Німеччини 1941 р. працювала з чоловіком. В 1949 р. виїхала до Англії. Хто знав би її місце перебування або вона сама, прошу писати на адресу:
Josef Borowski
58 Clark Street
Newburgh, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 5103. Алі сміється...

Після похорону Келлі, Тарзан і П'єр вернулися до арабського села, перервавши конференцію Алі і шейха.

Бен Абен спочатку був роздратований, а пізніше дійсно співчував, коли почув про смерть Келлі.

Також і Алі висловив своє співчуття, але це сталося аж після того, як він здушив в собі сміх вдоволення!